

Ek.7.2: 03.11.2016 günlü, 2016/04-07 sayılı Senato kararı ektir.

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ SENATO ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

MADDE 1- (1) Bu Esaslar, Yıldız Teknik Üniversitesi Enstitüleri tarafından yürütülen yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretim programlarına başvuru, kabul ve kayıt ile ilgili genel ve özel koşullara ait uygulama esaslarını düzenler.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Senato esasları, 20 Nisan 2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış Yükseköğretim Kurumu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile 03.11.2016 tarih ve 2016/04-07 sayılı Yıldız Teknik Üniversitesi Senatosu tarafından onaylanmış Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Esaslarda geçen tanımlar;

- AGNO: Ağırlıklı Genel Not Ortalamasını
- AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik Dersi: Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayıncılığı konularını içeren dersi,
- Dönem Projesi: Tezsiz Yüksek Lisans programlarında, kredisiz, bir yarıyıl süreli, yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor verilen dersi,
- Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı: İlgili anabilim/anasanat dalı başkanını,
- Enstitü: Yıldız Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan ilgili enstitüyü,
- EYK: Enstitü Yönetim Kurulunu,
- GMAT(Graduate Management Admission Test): Lisansüstü eğitim giriş sınavını,
- GRE (Graduate Record Examination): Lisansüstü eğitim giriş sınavını,
- İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,
- Program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik/sanatta yeterlik sınavı, tez ve uygulamalarını,
- Rektör: Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörünü,
- Seminer: Lisansüstü öğrencilerinin ders döneminde hazırladıkları lisansüstü tezine yönelik bir konunun incelenmesine dayanan ve öğrenci tarafından sözlü sunum yapılarak uygulanan bir dersi,
- Senato: Yıldız Teknik Üniversitesi Senatosunu,
- Tez: Yüksek lisans tezi, doktora tezi/sanatta yeterlik tezi ve uygulamasını,
- TİK: Tez İzleme Komitesini,
- Üniversite: Yıldız Teknik Üniversitesini,
- Yönetmelik: Yıldız Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlar ile ilgili Genel Esaslar

Lisansüstü Programların Genel Esasları

MADDE 4- (1) Lisansüstü eğitimi; aşağıda tanımlanan yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik düzeylerinde yapılır.

a) Yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış olanların, bu eğitim üzerine yapacakları öğretim, bilimsel araştırma, sanat ve uygulama etkinliklerini kapsar. Yüksek lisans programları tezli veya tezsiz olabilir. Yüksek lisans programları birinci veya ikinci öğretim şeklinde açılabilir. Yükseköğretim Kurulu tarafından açılması onaylanmış ve mesai saatleri dışında yapılan ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında ödenecek katkı payı ilgili EYK'nin önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir.

b) Doktora programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

c) Sanatta yeterlik programı; yüksek lisans veya lisans eğitimi üzerine yapılacak öğretim, yeterlik sınavı, sanatta yeterlik tez önerisi, sanatta yeterlik tezi ve tez ile bağlantılı sunum/uygulama performans çalışmalarından oluşur.

ç) Lisansüstü uzaktan öğretim programı; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü öğretim programıdır. Lisansüstü uzaktan öğretim programı, 2547 sayılı Kanununun 44 üncü maddesi e bendi hükümlerine göre yürütülür. Uzaktan öğretim, birinci öğretim veya ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programı biçiminde yürütülür.

Öğrenim Süresi

MADDE 5- (1) Tüm Lisansüstü programlarında öğrenim süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az ve en çok süreler (yarıyıl) olarak Madde 44, 51 ve 57'de verilmiştir.

(2) İzinli sayılan yarıyılların öğrenim sürelerine dâhil edilip edilmeyeceği, ilgili EYK'ce belirlenir.

(3) Değişim programları ile uluslararası ortak programlar kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar öğrenim süresine dâhildir.

Alan İçi-Dışı

MADDE 6- (1) Öğrencinin mezun olduğu lisans programı veya yüksek lisans anabilim/anasanat dalı alan içini, bunların dışında kalan bütün programlar alan dışını ifade eder. Anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili programlar için alan içi ve alan dışı tanımları yeniden yapılabilir.

Öğrenci Kontenjanlarının Belirlenmesi

MADDE 7- (1) Alan içi, alan dışı ve yatay geçiş olmak üzere yürütülen lisansüstü programlarının öğrenci kontenjanları anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(2) Lisansüstü programlarına güz dönemlerinde yapılan başvurularda, bir önceki bahar döneminde yapılan derecelendirme sonucunda, öğrenim gördükleri lisans programını ilk üç derece ile bitiren Yıldız Teknik Üniversitesi mezunlarının kayıtları, mezun oldukları bölüme ait herhangi bir yüksek lisans programına, programın istediği asgari şartları sağlamaları durumunda, kontenjan dışı yapılır.

(3) Yurt içi veya yurt dışındaki kurumlarla yapılan protokoller veya devletlerarası anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü programlara müracaat edecek adayların kayıtları kontenjan dışı yapılır.

(4) Yeni kurulan veya gelişmekte olan üniversitelerde veya yüksek teknoloji enstitülerinde görev yapan araştırma görevlileri; 2547 Sayılı Kanunun ilgili maddeleri uyarınca, üniversitesinin veya yüksek teknoloji enstitüsünün teklifi, Yükseköğretim Kurulunun ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere ilgili programlara sınavsız olarak kabul edilirler.

(5) Alan dışı ve alan içi kontenjanlarının doldurulamaması durumunda, alan içi ve alan dışı toplam program kontenjanı aşılmamak kaydıyla, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ile fazla olan kontenjandan diğer kontenjana ilgili EYK kararı ile aktarım yapılabilir.

(6) Lisansüstü kontenjanlar aday değerlendirme jürisinin önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve ilgili EYK'nin kararı ile iki kişi artırılabilir.

Lisansüstü Programlara Genel Başvuru Esasları

MADDE 8- (1) Başvuruda istenilen sınav puanları için Yükseköğretim Kurulunun belirlediği alt sınırdan az olmamak kaydıyla anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile her program için farklı taban puan değerleri belirlenebilir.

(2) Sanat ve Tasarım Fakültelerinin, enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

(3) Uluslararası adaylardan, eğitim dili Türkçe olan Lisansüstü programlarına başvuru sırasında Türkçe yeterlik belgesi istenir. Belge Türkiye'deki Devlet Üniversitelerinin Dil Merkezlerinden veya Yunus Emre Enstitüsünden alınmış en az (C1) seviyesinde olmalıdır. Türkçe olmayan Programa kayıtlı Uluslararası öğrencilerin program süresi içerisinde en az (B1) seviyesi Türkçe yeterlik belgesini almaları zorunludur.

(4) Başvurularda kullanılan belgeler için YÖK'ün belirlediği geçerlilik süreleri dikkate alınır.

Başvuruların Alınması

MADDE 9- (1) Bir aday alan içi veya alan dışı olduğuna bakılmaksızın yüksek lisans için en fazla iki, doktora için ise sadece bir programa başvuru yapabilir.

(2) Adaylar, elektronik ortamda başvurularını gerçekleştirir. Başvurular, akademik takvimde belirtilen tarih aralığında aşağıdaki evraklar ile gerçekleştirir:

a) Yüksek lisans başvurusu için lisans, doktora başvurusu için lisans ve tezli yüksek lisans diploması veya mezuniyet belgesi ile transkript belgeleri,

b) ALES, GRE veya GMAT sonuç belgesi,

c) Yabancı dil belgesi istenilen programlar için, Madde 10'da verilen yabancı dil şartının sağlandığını gösterir sınav sonuç belgesi,

(3) Başvuru sırasında beyan edilen bilgi ve belgelerin doğru çıkmaması durumunda adayın başvurusu iptal edilir.

Yabancı Dil Yeterlik

MADDE 10- (1) Fen Bilimleri Enstitüsüne bağlı Türkçe öğrenim yapılan Tezli Yüksek programlarına başvuru için aşağıda verilen yabancı dil yeterliklerinden biri sağlanmalıdır. Sosyal Bilimler Enstitüsündeki programlara başvuran adaylardan yabancı dil şartı aranıp aranmayacağı, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve ilgili EYK kararıyla belirlenir. Sosyal Bilimler Enstitüsündeki programlara başvuru da yabancı dil yeterliği aranması durumunda aşağıda yeterliklerinden biri sağlanmalıdır.

a) İngilizce veya anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinin resmi dil olduğu bir ülkedeki lise, lisans veya yüksek lisans diplomalarından birisine sahip olmak,

b) Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 50 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil puan almış olmak,

c) Yıldız Teknik Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu ile Yıldız Teknik Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezinin açtığı İngilizce yeterlik sınavlarından birinden en az 60 puan almış olmak,

(2) Yabancı dilde öğrenim yapılan Tezli/Tezsiz Yüksek Lisans programlarına başvuru için aşağıda verilen yabancı dil yeterliği sağlanmalıdır.

a) İngilizce veya anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinden Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak gereklidir.

(3) Doktora programlarına başvuru için aşağıda verilen yabancı dil yeterliği sağlanmalıdır.

a) Türkçe öğrenim yapılan Doktora programlarına başvuruda, İngilizce veya anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinden Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak gereklidir.

b) Yabancı dilde öğrenim yapılan Doktora programlarına başvuruda, İngilizce veya anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinden Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 60 puan veya eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak gereklidir.

Başvuruların Değerlendirmesi

MADDE 11- (1) Programlara yapılan başvuruların değerlendirilmesi, her akademik yarıyıl öncesi ilgili programlara başvuran adaylar aralarındaki sıralamayı belirlemek üzere ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve ilgili EYK kararı ile kurulan aday değerlendirme jürisi tarafından yapılır. Aday değerlendirme jürisi ilgili anabilim/anasanat dalından, yeter sayıda öğretim üyesi bulunmaması durumunda yakın anabilim/anasanat dallarının öğretim üyeleri arasından da seçilebilir, her program için en az beş asıl ve iki yedek öğretim üyesi ve/veya gerektiğinde doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip öğretim görevlisinden oluşur.

(2) Her aday için giriş sınavı notu yazılı bilim sınavı ve/veya mülakat ile belirlenir.

(3) Mezuniyet öncesi müracaat eden adayların genel başarı notu hesaplanırken güncel AGNO değeri dikkate alınır.

(4) Bu hesaplamalar sonucu adaylar, genel başarı notlarına göre liste halinde sıralanır.

(5) Başarılı sayılabilmek için gereken genel başarı notları, belirtilen taban puanlarından az olmamak kaydıyla, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

(6) Değerlendirmenin herhangi bir aşamasına katılmayan adayın sınavı başarısız sayılır ve sıralamaya alınmaz.

(7) Lisansüstü programlara giriş sınavı notu öğrenci otomasyon sistemine giriş yapılarak, ilgili evraklarla birlikte anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitü müdürlüğüne iletilir. Lisansüstü programlarına kabul edilen öğrencilerin asıl ve asıl kontenjan sayısı kadar yedek listeleri, ilgili EYK kararıyla kesinleştikten sonra ilgili enstitü tarafından ilan edilir.

(8) Alan dışı kontenjandan kazanan adaylar için adaya özel bilimsel hazırlık programı uygulanır.

Kayıt İşlemleri

MADDE 12- (1) Öğrenciler akademik takvimde belirlenen süreler içinde kayıtlarını yaptırırlar. Asıl ve yedek listelerden kayıt yaptıran öğrencilerin sayısı sürenin bitiminde program kontenjanının altında kalsa dahi ek kayıt yapılamaz.

(2) Enstitüye kesin kayıt tarihlerinde, tüm adayların istenilen diploma veya mezuniyet belgelerine sahip olması zorunludur.

Bilimsel Hazırlık Programı

MADDE 13- (1) Alan dışı olarak yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkı kazanan adayların eksikliklerini gidermek amacıyla, aday değerlendirme jürisinin kararı ile her bir adaya özel, yüksek lisans öğrencileri için lisans; doktora öğrencileri için ise lisans/yüksek lisans derslerinden oluşan, bilimsel hazırlık programı uygulanır. Adaya özel olarak belirlenen daha önceden almamış olduğu derslerden oluşan bilimsel hazırlık programı dersleri ilgili ABD başkanlığınca otomasyon sistemine girilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup öğrencinin programa kayıt yaptırdığı dönem başlar ve bu esaslarda belirtilen lisansüstü programı sürelerine dâhil edilmez. Bu süre, dönem içinde izinli olduğu süre dışında uzatılmaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencilerin ilişkisi kesilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı en az üç, en fazla yedi dersten oluşur. Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine sayılmaz. Bu derslerden alınan notlar lisansüstü AGNO hesabına dâhil edilmez.

(4) Bilimsel hazırlık programındaki lisansüstü öğrenciler, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili öğrenim seviyesinde lisansüstü derslerinden en fazla iki ders alabilir.

(5) Bilimsel hazırlık dersleri kredisiz olarak alınır ve dersin başarı notu en az CB (2.50/4.00) olmalıdır.

Özel Öğrenci Kabulü

MADDE 14- (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ve ilgili EYK kararı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Özel öğrencilik süresi en fazla iki yarıyıldır. Bir dönemden fazla ders almak isteyen öğrenci her akademik yarıyıl başında kaydını yeniler. Yabancı dilde verilen derslere kayıt yaptırmak isteyen öğrenci, lisansüstü program için istenen yabancı dil yeterliğini gösterir belgelerden birine sahip olmalıdır.

(3) Özel öğrenci tez çalışması yapamaz ve sadece tezli lisansüstü programlardan ders alabilir.

(4) Özel öğrenci olarak alınacak dersler ücretli olup, ödenecek ücret her yıl Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

(5) Özel öğrenci olmak, Üniversite'nin herhangi bir lisansüstü programına kayıt hakkı vermez. Özel öğrenci, öğrencilik haklarından yararlanamaz, ancak akademik imkânlardan yararlanabilir.

(6) Özel öğrenciler bir yarıyıldıkredili en fazla üç ders alabilir.

(7) Üniversite'de özel öğrenci statüsünde alınan en fazla iki ders, öğrencinin herhangi bir lisansüstü programa kabul olması durumunda saydırılabilir. Saydırma işlemi için alınan derslerin ilgili programın derslerinden olması koşulu vardır. Saydırma, öğrencinin ilgili programa kayıt yaptırdığı tarihten itibaren en geç altı ay içerisinde anabilim/anasanat dalı kuruluna başvurması ve ilgili EYK'nin onayı ile gerçekleşir.

(8) Özel öğrenci, Üniversitenin Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine ve Senato Esaslarına uyar. Bu öğrenciye dönem sonunda başarı durumunu gösteren bir belge verilir.

Yatay Geçiş Yoluyla Öğrenci Kabulü

MADDE 15- (1) Başka bir yükseköğretim kurumunun yüksek lisans programlarından en erken birinci yarıyılın, en geç ikinci yarıyılın sonunda başarılı öğrenciler, ilgili yüksek lisans programlarına yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş yapılabilecek yüksek lisans programları ve bunların kontenjanları, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili Enstitü Kurulu kararı ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(3) Yatay geçiş başvuruları, akademik takvimde ilan edilen tarihlerde ilgili enstitülere yapılır.

(4) Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğinde sayılan fiiller nedeniyle disiplin cezası alanlar veya başarısızlık nedeniyle ilişkisi kesilenler yatay geçiş için başvuramazlar.

(5) Yüksek Lisans programlarına yatay geçiş yapacak öğrencilerin;

a) Birinci yarıyılın sonunda başvuranların; en az üç dersten başarılı ve AGNO'sunun 3.00/4.00 olması,

b) İkinci yarıyılın sonunda başvuranların; en az yedi dersten başarılı ve AGNO'sunun 3.00/4.00 olması gerekir.

c) Yatay geçişle kabul edilen öğrenciler için en fazla iki ders intibak ettirilebilir.

(6) Doktora/Sanatta yeterlik programlarına yatay geçiş yapılamaz.

Tezli Lisansüstü Programlarda Tez Çalışmasından Başarısız Olan Öğrencilere Tezsiz Yüksek Lisans Diploması Verilmesi

MADDE 16- (1) Tez çalışması reddedilen tezli yüksek lisans öğrencisine, talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı, Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen öğrenim ücreti ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tez çalışmasında başarılı olamayan, lisans derecesi ile (bütünleşik) doktora programına kabul edilmiş öğrenciye, talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans ders kredi yükü, proje yazımı, Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen öğrenim ücreti ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirebilmesi için öğrenciye Senato Esaslarının “Tezsiz Yüksek Lisans Programı” ile ilgili maddeleri uygulanır.

(4) Bu durumda yapılan başvurular anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve EYK kararı ile sonuçlandırılır.

Tezsiz Yüksek Lisans Programlarından Tezli Yüksek Lisans Programlarına Geçiş

MADDE 17- (1) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, programın mevcut olması durumunda kabul edileceği dönemde Tezli Yüksek Lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ile ilgili EYK kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

(2) Tezsiz Yüksek Lisans programından Tezli Yüksek Lisans Programına geçişler sadece güz yarıyılları için kabul edilir. Bunun için gerekli başvurular ilan edilen takvime uygun olarak bahar yarıyılı sonu itibari ile yapılır.

(3) Başvuruda bulunan öğrencilerin en az, o dönem başvurdukları tezli yüksek lisans programı için, programa son sırada kaydı yapılan öğrencinin ALES ve AGNO değerlerine sahip olması gerekmektedir. ALES puanının istenilmediği programlarda yalnızca AGNO değeri dikkate alınır.

(4) Geçiş takiben öğrenci, tezli yüksek lisans programındaki zorunlu dersleri almak zorundadır.

(5) Tezsiz yüksek lisans programında geçirilen süreler, tezli yüksek lisans programındaki sürelerle sayılır.

Lisans Derecesi ile (Bütünleşik) Doktora Programlarından Tezli Yüksek Lisans Programlarına Geçiş

MADDE 18- (1) Lisans derecesi ile doktora (bütünleşik) programına kabul edilmiş ve tezli yüksek lisans için gereken kredili/kredisiz ve seminer derslerini dördüncü yarıyıl sonu itibari ile tamamlamış bir öğrenci tezli yüksek lisans programına geçebilir.

(2) Öğrenciye tez çalışması için iki yarıyıl süre verilir.

Burslu Uluslararası Adayların Kabulü

MADDE 19- (1) Burslu uluslararası aday öğrencilerin lisansüstü programlarına başvuruları elektronik ortamda alınır. Başvuru şartları ve süreç ilgili EYK kararıyla belirlenir.

(2) Öğrencilerin lisansüstü programlarına başvuruları, ilgili aday değerlendirme jürisi tarafından değerlendirilir. Öğrenciler için giriş sınavı gerekmemekle birlikte, jüri isterse, aday ile karşılıklı görüşme talep edebilir. Kazanan adaylar, internet sayfasından duyurulur.

(3) Uluslararası öğrenci statüsündeki öğrencilerin katkı payları Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Enstitü Kurulu

MADDE 20- (1) Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdürü, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde öğretim programları bulunan enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan ilgili kuruldur.

Enstitü Yönetim Kurulu (EYK)

MADDE 21- (1) Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdürü, enstitü müdür yardımcıları ve enstitü müdürü tarafından önerilen altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl süreyle seçilen üç öğretim üyesinden oluşan ilgili kuruldur.

Anabilim/Anasanat Dalı Kurulu

MADDE 22- (1) Anabilim/Anasanat dalı başkanı ve bilim veya sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu; anabilim/anasanat dalının, yalnız bir bilim veya sanat dalını kapsadığı durumlarda ise bütün öğretim üyelerinden ve doktora yapmış öğretim görevlilerinden oluşan kuruldur.

Anabilim/Anasanat Dalı Koordinatörü

MADDE 23- (1) Anabilim/Anasanat dalı koordinatörü, anabilim/anasanat dalı başkanının ilgili anabilim/anasanat dalının tüm lisansüstü programlarına ait eğitim ve öğretim işlemlerinde yardımcı olmak üzere anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve EYK'nin kararı ile atanır.

(2) Anabilim/Anasanat dalı koordinatörünün görev süresi üç yıldır. Anabilim/Anasanat dalı başkanının görüşü ve EYK kararı ile bu süre dolmadan değişiklik yapılabilir.

(3) Görev süresi dolan anabilim/anasanat dalı koordinatörü, anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve EYK kararı ile yeniden atanabilir.

Lisansüstü Program Yürütücüsü

MADDE 24- (1) Birden fazla programı bulunan anabilim/anasanat dallarında anabilim/anasanat dalı başkanı tarafından, koordinasyonu sağlamak için, üç yıl süreyle, ilgili öğretim üyeleri arasından bir program yürütücüsü görevlendirilebilir. Anabilim/anasanat dalı başkanı gerekli olması halinde bu süresi dolmadan yeni bir program yürütücüsü görevlendirebilir.

Doktora/Sanatta Yeterlik Komitesi

MADDE 25- (1) Doktora/Sanatta yeterlik komitesi, anabilim/anasanat dalı kurulu tarafından önerilen öğretim üyeleri arasından EYK kararıyla belirlenen, yeterlik sınavlarını düzenlemekten sorumlu komitedir.

(2) Komite beş öğretim üyesinden oluşur ve üç yıl süreyle görev yapar.

(3) Görev süresi dolmadan komiteden ayrılan öğretim üyesinin yerine yeni bir öğretim üyesi, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve EYK'nin kararı ile kalan süreyi tamamlamak üzere atanır.

(4) Doktora/sanatta yeterlik komitesi, yeterlik yazılı ve sözlü sınav jürilerini kurar.

a) Yazılı sınavlar, yeterlik yazılı sınav jürisi tarafından yapılır.

b) Sözlü sınavlar, yeterlik sözlü sınav jürisi tarafından yapılır.

Yeterlik Yazılı Sınav Jürisi

MADDE 26- (1) Yeterlik yazılı sınav jürisi, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından, yeterlik yazılı sınavlarını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla kurulur.

(2) Yeterlik yazılı sınav jürisi, ilgili anabilim/anasanat dalında ders veren en az üç öğretim üyesinden oluşur ve iki dönem görev yapmak üzere, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye iletilir.

Yeterlik Sözlü Sınav Jürisi

MADDE 27- (1) Yeterlik sözlü sınav jürisi, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından, yeterlik sözlü sınavlarını yapmak ve değerlendirmek amacıyla kurulur.

(2) Yeterlik sözlü sınav jürisi en az ikisi, diğer yükseköğretim kurumlarından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınav jürileri enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye iletilir.

Kayıt Yenileme

MADDE 28- (1) Öğrenciler her yarıyıl başında; ders alma aşamasında ders(ler)e, yeterlik aşamasında yeterliğe, tez aşamasında ise teze ve uzmanlık alan dersine akademik takvimde belirlenen süre içinde kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Danışman ataması yapılmayan öğrenci kayıt yenileyemez.

(3) Öğrenimini azami süresi içinde tamamlayamayan öğrenciler, 2547 sayılı Kanununun 46. maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek ve varsa geçmiş yarıyıllara ait diğer mali yükümlülüklerini yerine getirmek zorundadır.

(4) Öğrencinin akademik danışmanı ile yüz yüze görüşerek yarıyıl kayıt onayını alması gereklidir.

Ders Kayıt

MADDE 29- (1) Öğrenci kayıtlı olduğu programlarda tanımlanan zorunlu ve seçmeli dersleri alır. Danışmanın onaylaması durumunda Üniversite bünyesindeki diğer lisansüstü programlarından en fazla iki ders seçilebilir. Bu dersler ilgili anabilim/anasanat dalının tanımlamış olduğu seçmeli ders yüküne sayılır.

(2) Öğrencinin talebi, Danışmanın onayı, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili EYK'nin kararı ile üniversitenin lisansüstü öğretim programlarında olmayan veya iki dönem üstüste açılmamış olması kaydıyla diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan dersler her program için tanımlı ölçütler içinde alınabilir. Alınacak dersler ilgili anabilim/anasanat dalının tanımlamış olduğu seçmeli ders yüküne sayılır.

(3) Farklı yükseköğretim kurumlarından ders alacak olan lisansüstü öğrencilerin en geç yürürlükteki akademik takvimde belirtilen ders kayıt döneminde ilgili enstitüye başvuruda bulunması gerekmektedir.

(4) Ders kayıtları yarıyılın ikinci haftasının sonuna kadar tamamlanır.

(5) Tez Danışmanı atanmış öğrenci, danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan derslerine kayıt yaptırmak zorundadır.

(6) Öğrencilerin alacağı derslerin en çok ikisi, 3XXX ve 4XXX kodlu ve lisans öğrenimi sırasında alınmamış olmak kaydıyla, danışman onayı, anabilim dalı başkanı uygun görüşü ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla seçilebilir.

Ders Saydırma

MADDE 30- (1) Yatay geçişle, ilişik kesilme sebebiyle veya daha önce özel öğrenci olarak ders alıp yüksek lisans programına gelen öğrencilerin, lisansüstü programlardan almış olduğu derslerden başarı notu en az BB (3.00/4.00) olmak kaydıyla en fazla iki ders ilgili anabilim/anasanat dalının tanımlamış olduğu seçmeli ders yüküne sayılabilir.

(2) Ders saydırma işlemi yaptırmak isteyen öğrenci, Üniversite'de bir programa kayıt yaptırdığı tarihten itibaren altı ay içerisinde, saydırmak istediği ders/derslerin ders müfredatı ile anabilim/anasanat dalı kuruluna bir dilekçe ile başvurur.

(3) Ders saydırma işlemi anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve EYK kararı ile sonuçlandırılır.

(4) Not dönüşüm işlemlerinde Senato tarafından belirlenen not dönüşüm tablosu kullanılır.

Danışman Ataması

MADDE 31- (1) Kayıt olan her öğrenci için bir Danışman atanır. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır.

(2) Öğrenci ve ilgili öğretim üyesinin talebi, anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili EYK kararı ile tezli yüksek lisans programlarında, en geç birinci, Doktora programlarında ise en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar tez danışmanı ataması yapılır.

(3) Tez danışmanı, tezli yüksek lisans programlarında ilgili programın öğretim üyeleri arasından, doktora programlarında ise, en az başarı ile tamamlanmış bir yüksek lisans çalışmasını ilk danışman olarak yöneten ilgili programın öğretim üyeleri arasından, sanatta yeterlik programlarında ise öğretim üyeleri ile doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri arasından seçilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci (eş) tez danışmanı, üniversite kadrosu dışından en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir.

(4) Danışman değişikliği öğrencinin ve danışmanın talebi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve ilgili EYK'nin kararı ile gerçekleşir.

(5) Danışman veya öğrenciden herhangi birinin değişiklik talebi durumunda anabilim/anasanat dalı kuruluna yazılı başvuru, anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli görüşü ve EYK'nin kararı ile danışman değişikliği gerçekleşir.

(6) İkinci (eş) danışmanın iptali danışmanın talebi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı görüşü ve ilgili EYK'nin kararı ile gerçekleşir. Tez savunma sınavının yapılacağı dönemde ikinci (eş) danışman iptali yapılamaz.

(7) Danışman/İkinci (eş) danışman ve jüri üyeleri, öğrencinin birinci dereceden yakınlarından atanamazlar.

Derslerin Açılması ve Ders Sorumlulukları

MADDE 32- (1) Her yarıyıl verilecek dersler ve bu dersleri vermek üzere görevlendirilecek öğretim üyeleri ve doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim görevlileri; anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili EYK'nin kararı ile kesinleşir ve ilan edilir.

(2) Lisansüstü düzeyindeki dersler, ilke olarak öğretim üyeleri tarafından verilir. İlgili dersi verecek öğretim üyesinin bulunmaması durumunda; anabilim/anasanat dalı kurulunun gerekçeli görüşü ve EYK'nin onayı ile üniversite dışında, doktora/sanatta yeterlik unvanına sahip uzmanlara veya özel yetenek gerektiren programlar için özel yeteneğini ispatlamış şahıslara lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir.

(3) Açılması kabul edilen her ders için asgari olarak yapılması gerekenler;

a) Yarıyıl sonu sınavları akademik takvimde belirlenen tarihlerde yapılır.

b) Öğretim elemanı yürüttüğü dersi fiili olarak işler.

c) Dersten sorumlu öğretim elemanı akademik yarıyıl sonunda derse ait ders dosyasını hazırlamakla sorumludur.

ç) Yıl içi değerlendirmelerin herhangi birine katılmayan öğrenciler için YTÜ Yarıyıl içi Sınavları için "Mazeretlerinin Kabulü ve Mazeret Sınavlarının Yapılış Esasları" uygulanır. Bunun için öğrencinin dilekçe ve mazereti ile ilgili belgeleri anabilim/anasanat dalı başkanlığına vermesi ve bu mazeretin kabul edilmesi gerekir.

d) Derse kayıt olan öğrenci sayısı en az üç olmalıdır. Zorunluluk halinde anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili EYK kararıyla yeniden belirlenebilir.

Danışman Öğretim Üyesinin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 33- (1) Tez danışmanı öğrencisinin ilgi alanları ve becerileri doğrultusunda bilgiye ulaşma, bilgi üretme ve değerlendirme yeteneğinin gelişmesine katkıda bulunur ve güncel araştırma konularını dikkate alarak çalışma konusu seçiminde öğrencisini yönlendirir.

(2) Periyodik olarak öğrenci ile bir araya gelerek çalışmanın durumunu ve elde edilen sonuçları değerlendirir, araştırmanın hedeflerine ulaşip ulaşmadığını belirler ve tezin düzenli olarak yazılmasını denetler.

(3) Doktora programlarında öğrencinin TİK toplantılarını organize eder.

Uzmanlık Alan Dersi ve Tez Yüğü

MADDE 34- (1) Uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri tez aşamasındaki tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için danışmanları tarafından açılan derslerdir. Danışman, yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için biri yüksek lisans uzmanlık alan dersi ve diğeri doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersi olmak üzere iki ayrı uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersi açar. Bir danışman farklı enstitülerde danışmanlık yapıyor olsa dahi her yarıyıl bir yüksek lisans ve bir doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersinden fazlasını açamaz.

(2) Tez Danışmanı atanan öğrenci, danışmanı tarafından açılan uzmanlık alan ve lisansüstü tez derslerine kayıt yaptırmak zorundadır. Bu dersler yıl boyunca ve akademik yarıyıllardan bağımsız olarak danışmanlığı devam eden öğrencinin azami öğrenim süresi boyunca devam eder.

(3) Tez çalışmasının iki danışman tarafından yönetildiği durumlarda uzmanlık alan ve lisansüstü tez dersleri danışman tarafından açılır.

(4) Uzmanlık alan dersleri dönem sonunda başarılı/başarısız şeklinde değerlendirilir.

Ulusal Kredi Sistemi

MADDE 35- (1) Derslerin ulusal kredisi, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama, atölye çalışması veya laboratuvar saatinin yarısının toplamını olacak şekilde belirlenmiştir.

Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS)

MADDE 36- (1) Diploma eki olarak AKTS kredi sistemi geçerlidir.

(2) Derslerin AKTS kredileri anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve ilgili Enstitü Kurulu kararıyla kesinleşir.

Devam Zorunluluğu

MADDE 37- (1) Öğrenci, ilk kez yazıldığı dersler ile devamsızlığı veya başarısızlığı nedeniyle tekrarlayacağı teorik derslerin en az %70'ine, teorik ders dışındaki her türlü uygulama çalışmasının en az %80'ine devam etmek zorundadır.

Ölçme ve Değerlendirme

MADDE 38- (1) Başarı değerlendirme ile ilgili hususlar;

a) Bir öğrencinin bir dersten sağlayacağı başarının değerlendirilmesinde, o derse ait yarıyıl içi çalışmalarında sağladığı yüz tam not üzerinden verilen yarıyıl içi notu ile yarıyıl sonu sınavında sağladığı yüz tam not üzerinden verilen yarıyıl sonu notu dikkate alınır.

b) Başarının ölçülmesinde yarıyıl sonunda dersin bütünüyle ilgili bir sınav yapılır. İlgili dersin öğretim üyesince, ilk derste, ders değerlendirme sistemiyle ilgili bilgilendirme yapılır. Dersler için, yarıyıl içi çalışmaların %40-%60 ve yarıyıl sonu sınav notunun %60-%40'ı dikkate alınarak başarı notu hesaplanır.

c) Yarıyıl içi notu için, öğrenciler ara sınav ve yarıyıl içi çalışmalarına (dersin niteliğine göre eskiz/proje/performans/ödev vb veya ikinci bir ara sınav) tabi tutulurlar. Ancak, özel yetenek sınavı ile Lisans öğrenci alan Lisansüstü programlarında yarıyıl içi notu, öğretim elemanının takdirine göre, en az iki proje/performans ve en az üç ödev/eskiz çalışmaları ile hesaplanır.

ç) Proje ve seminer türündeki dersler için yarıyıl içi sınavı yapılması zorunlu değildir. Yarıyıl sonu sınavı ise çalışmanın türüne bağlı olarak yazılı sınav, mülakat ve benzeri şekilde olabilir.

d) Devam koşulunu sağlamayan öğrencilerin başarı notu F0'dır.

e) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için o dersin yarıyıl sonu sınavına katılması zorunludur. Aksi takdirde, öğrencinin başarı notu FF'tir.

(2) Başarı notları aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

a) AGNO hesaplamalarına katılan harf, yüzlük ve dörtlük başarı değerleri:

Harf Başarı Notu	Yüzlük Başarı Notu	Dörtlük Başarı Notu
AA	90-100	4.00
BA	80-89	3.50
BB	70-79	3.00
CB	60-69	2.50
CC	50-59	2.00
DC	40-49	1.50
DD	30-39	1.00
FD	20-29	0.50
FF	00-19	0.00
F0	Devamsız	0.00

b) AGNO hesaplamalarına katılmayan notlar:

Kısaltma	Anlamı	Açıklama
G	Geçti/Yeterli	Kredisiz derslerde ve/veya tez çalışmalarında başarılı
K	Kaldı/Yetersiz	Kredisiz derslerde ve/veya tez çalışmalarında başarısız
M	Muaf	Daha önce alınmış olan ve/veya denklikleri kabul edilerek EYK kararları ile muaf olunan
E	Eksik	Dersi veren öğretim elemanının kabul edilebilecek geçerli bir nedenle ders başarı notunu girememesi. (Akademik takvimde ilan edilen yarıyıl sonu sınavlarının bitiminden sonraki on beş iş günü içerisinde E notu ilgili nota çevrilir. Bu süre sonunda işlenmeyen notlar kredisiz derslerde ve/veya tez çalışmalarında K diğer durumlar için FF olarak işlenir.)

(3) Bir dersten başarılı sayılabilmek için başarı notunun; yüksek lisans programlarında en az CB (2.50), doktora/sanatta yeterlik programlarında ise en az BB (3.00) olması gerekir.

(4) AGNO, her dersten alınan başarı notunun sayısal değerinin o dersin kredisi ile çarpımından elde edilen değerlerin toplamının bu derslerin kredilerinin toplamına bölünmesi ile bulunan değerdir. Sonuç, virgülden sonra üçüncü hane yuvarlatılarak iki hane ile belirtilir.

(5) AGNO öğrencinin kayıt olduğu tüm dersler dikkate alınarak hesaplanır.

(6) Zorunlu bir dersten başarısız olan veya bir dersi müfredatta belirtilen yarıyıldan almayan/alamayan öğrenciler, bu dersi açıldığı ilk yarıyıldan almak zorundadır. Tekrarlanacak seçmeli derslerin yerine müfredat çerçevesinde danışman tarafından uygun bulunan dersler alınabilir.

(7) Öğrenciler, AGNO'larını yükseltmek amacıyla başarılı oldukları dersi en fazla iki defa alabilir. Tekrarlanan derste önceki not ne olursa olsun, alınan son not geçerlidir.

Sınav Sonuçlarına İtiraz

MADDE 39- (1) Öğrenci yarıyıl içi ve yarıyıl sonu sınav sonuçlarının ilan edilmesinden başlayarak bir hafta içinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına bir dilekçeyle başvurarak sınav kâğıdının yeniden incelenmesini isteyebilir.

(2) İlgili anabilim/anasanat dalı başkanı, maddi bir hata yapıp yapılmadığının saptanması için sınav kâğıdını, ilgili öğretim üyesinin de aralarında bulunduğu üç kişilik bir komisyona inceletir ve sonucu ilgili Enstitüye iletir. Not değişiklikleri, ilgili EYK kararıyla kesinleşir.

İzin ve Hakların Saklı Tutulması

MADDE 40- (1) Öğrenciye, EYK kararı ve Yükseköğretim Kurulunca belirtilen haklı ve geçerli nedenlerle bir defada en çok bir yarıyıl süre ile (askerlik durumunda askerlik süresince) izin verilebilir. İzinli sayılan öğrenci öğrenime devam edemez ve izinli olduğu yarıyılı izleyen sınav dönemindeki yarıyıl sonu sınavlarına giremez.

(2) Hastalık, doğum ve askerlik nedenlerinden birinden dolayı yarıyıl süresi içinde izin verilebilir. Bu gibi durumlarda öğrencinin, mazeretini gerekli belgelerle kanıtlaması zorunludur. Yarıyıl içinde izin verilmesi durumunda öğrenci, yarıyıl başından başlayarak izinli sayılır ve kayıtlı olduğu dersler silinir.

(3) Ekonomik nedenlerle veya ilgili EYK'ce kabul edilecek başka nedenlerle izin, ancak yarıyıl başında verilebilir. Böyle bir durumda izin için başvurunun, nedenlerinin açıklanması ve belgelenmesiyle birlikte, ders kayıt süresince yapılması zorunludur.

(4) Hastalık, doğum ve askerlik nedenlerinden dolayı izinli sayılan öğrencinin, izin süresinin bitimi ile öğrencinin kaydı aktif edilir. İzin süresinin bitiminden önce öğrenimine devam etmek isteyen öğrenci bir dilekçe ile başvurması halinde EYK karar verir.

(5) Bir öğrenciye, öğrenim süresince toplam olarak en çok iki yarıyıl izin verilebilir. Ancak, izne gerekeç olan nedenlerin sürmesi durumunda, ilgili EYK'nin önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun onayı ile izin iki yarıyıl daha uzatılabilir.

Seminer

MADDE 41- (1) Seminer dersi uygulamalı ve kredisiz olup, (0, 2, 0) saat / hafta olarak yapılır. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Seminer dersine kayıtlı öğrenciler dersin %80'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci devamsızlıktan başarısız sayılır.

(3) Seminer yürütücüsü, yarıyılın ilk haftalarında, bildiri, makale, yüksek lisans ya da doktora tezinin düzeni, yazımı ve topluluk önünde sunulması gibi konularda öğrencilere bilgi verir.

(4) Seminer dersine kayıtlı bir öğrenci, seminer yürütücüsü tarafından belirlenen bir ya da birkaç güncel konuda seminer hazırlar. Ancak tez danışmanı atanmış öğrenciler için seminer konusu tez danışman tarafından belirlenebilir.

Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik Dersi

MADDE 42- (1) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi kredili olup, (2, 0, 0) saat / hafta olarak yapılır. Gün ve saatleri haftalık ders programında belirtilir.

(2) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersine kayıtlı öğrenciler dersin %70'ine devam etmek zorundadır. Devam koşulunu sağlamayan bir öğrenci devamsızlıktan başarısız sayılır.

(3) Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi bilimsel araştırmaların süreç ve teknikleri, bilimsel çalışmalarda uyulması gereken etik konularını kapsar.

Tez Yazımı

MADDE 43- (1) Tezler ilgili EYK'nin belirlediği yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmalıdır.

(2) Yabancı dilde öğrenim yapılmayan programlarda tezler, öğrencinin, danışmanın ve TİK üyelerinin ilgili dil yeterliği olmak koşulu ile anabilim/anasanat dalı başkanının uygun görüşü ve EYK kararı kararıyla ilgili yabancı dilde yazılabilir.

(3) Yabancı dilde hazırlanacak olan tezin, jüri üyelerinin 04.12.2008 tarih ve 27074 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan "Yüksek Öğretim Kurumlarında Yabancı Dille Eğitim-Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik" uyarınca yabancı dilde ders verebiliyor olma şartını sağlamaları gerekir.

(4) Tez izleme raporlarının, tez savunma sınav sunumlarının ve tezlerin de ilgili dilde hazırlanması ve yapılması zorunludur.

(5) Yabancı dilde öğretim yapan programlarda tez izleme raporları ve tezler de ilgili dilde yazılmak zorundadır.

Mezuniyet Koşulları ve Tarihi

MADDE 44- (1) Lisansüstü programlardan mezun olunabilmesi için;

a) Tezli Lisansüstü programları için tanımlı olan azami süre içinde, ders/kredi koşullarını sağlamış, Yüksek Lisans programlarında AGNO'nun en az 2.50/4.00, Doktora/Sanatta Yeterlik programlarında AGNO'nun en az 3.00/4.00 ve tez sınavından başarılı olması,

b) Tezsiz Yüksek Lisans programları için tanımlı olan azami süre içinde, ders/kredi koşullarını sağlamış ve AGNO'nun en az 2.50/4.00 olması,

c) Mezun olunmak istenilen yarıyıldaki tez dersi kaydının yapılmış olması.

(2) Tezin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim etmek ve tezin şekil yönünden uygun olması gerekir.

(3) EYK, öğrencinin dilekçe ile başvurusu halinde, tez teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir.

(4) Lisansüstü programlarda mezuniyet tarihi;

a) Tezli lisansüstü programlarında, tez jürisinin toplanarak öğrencinin tez savunmasını yaptığı ve başarılı olup tezin kabul edildiği tez sınav tarihidir,

b) Anasanat programlarına kayıtlı öğrenciler için tez sınavı sonrası yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihidir,

c) Tezsiz yüksek lisans programlarında mezuniyet şartlarını yerine getirdiği tarihi takip eden ilk EYK toplanma tarihidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Öğrenim Süresi

MADDE 45- (1) Tezli yüksek lisans programında, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın öğretim süresi en az dört en fazla altı yarıyıldır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili/kredisiz derslerini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde öngörülen başarı ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin ilişkisi kesilir.

Tezli Yüksek Lisans Programına Başvuru

MADDE 46- (1) Tezli Yüksek Lisans Programına başvuracak adaylardan aranacak şartlar;

a) Bir lisans diploması sahibi veya başvuru tarihlerinde lisans mezunu olabilecek durumda olmak,

b) Başvurduğu puan türünde, 55 puandan az olmamak üzere senato tarafından ilgili program için belirlenecek ALES puanına sahip olmak veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucunu elde etmiş olmak,

c) 10. maddede tanımlı yabancı dil şartının sağlandığını gösterir sınav sonuç belgesine sahip olmak,

ç) Sosyal Bilimler Enstitüsündeki anabilim/anasanat dallarına başvuran adaylardan yabancı dil şartı, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve EYK kararıyla belirlenir.

Tezli Yüksek Lisans Başvuruların Değerlendirmesi

MADDE 47- (1) Tezli yüksek lisans programları için başvuran bütün adayların genel başarı notu, ALES puanının %50'si, lisans AGNO'sunun %25'i ve giriş sınavı notunun %25'i dikkate alınarak hesaplanır.

(2) Giriş sınavı yazılı ya da yazılı ve sözlü şeklinde yapılır. Bilim sınavının yazılı ve sözlü yapılması durumunda yazılı sınavının giriş sınavı notu üzerindeki ağırlığı en az %60 olmak zorundadır.

(3) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmediği durumlarda genel değerlendirme sisteminde lisans AGNO ve giriş sınavı başarı notunun yüzdelik etkisi, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulu tarafından belirlenir.

(4) Bir adayın lisansüstü giriş sınavında başarılı sayılabilmesi için genel başarı notunun tezli yüksek lisans programları için en az 60/100 olması gerekir.

Dersler

MADDE 48- (1) Program, toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla, en az yedi ders, bir Seminer ve bir Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi ile tez çalışmasından oluşur.

(2) Program bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla Seminer dersi ve Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi dâhil en az dokuz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(4) Öğrenci yüksek lisans öğrenimi süresince almak zorunda olduğu toplam derslerden en az iki dersi ilgili anabilim/anasanat dalının tanımlamış olduğu zorunlu derslerinden almalıdır.

(5) Yabancı dilde eğitim veren programlara kayıtlı olan öğrenciler tüm derslerini ilgili programın eğitim dilinde almalıdır.

Yayın Şartı

MADDE 49- (1) Yüksek lisans mezuniyetinin gerçekleşmesi için öğrencinin tez danışmanı ile birlikte tezden üretilmiş bilimsel çalışmanın aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması gereklidir.

a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sunulmuş ve bildiri kitapçığında basılmış, sözlü/poster çalışması yapmış olması,

b) Ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmış veya yayına kabul edilmiş en az bir makalesinin olması,

c) Ulusal/uluslararası başarı ile bitirilmiş bir projede yer alması ya da projeyi finanse eden kurum tarafından başarılı olarak kabul edilmiş ara rapor olması,

ç) Kabul edilmiş patent/faydalı model/endüstriyel tasarımı belgelemiş olması.

Yüksek Lisans Tezi ve Sonuçlanması

MADDE 50- (1) Yüksek lisans tez savunma sınavından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışmanın tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tez enstitüye teslim edilir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez ilgili EYK'na gönderilir.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili EYK kararı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri üniversite dışından ve diğeri de aynı anabilim/anasanat dalı içinden olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. İkinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(3) Tezini tamamlayan öğrenci, mezuniyet takviminde belirlenen süreler içerisinde tez savunma sınavı, tez jüri üyelerinin ilgili EYK tarafından belirlendiği tarihten itibaren en geç bir hafta içerisinde üyelere öğrenci tarafından teslim edilir ve en geç bir ay içerisinde savunma sınavı yapılmalıdır. Aksi takdirde yedek jüri üyelerinin katılımı sağlanır ve ilk bir ayı takip eden iki hafta içinde tez sınavı yapılır.

(4) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılamayacak olan üyeler katılamama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak ilgili Enstitü müdürlüğüne bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine uygun bir yedek üye jüriye asıl üye olarak atanır.

(5) Tez sınavı en az 60 dakika olup tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Tez savunma sınav tarih ve zamanı ilgili anabilim/anasanat dalı tarafından, öğretim elemanlarına, lisansüstü öğrencilerine ve alanın uzmanlarına dinleyici olarak katılabilmeleri için duyurulur. Tez sınavı, dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. Karar aşamasında öğrencinin ve dinleyicilerin dışarı çıkması gerekmektedir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenciye en fazla üç ay süre verilir. Öğrenci bu süre sonunda danışmanının tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte ilgili enstitüye teslim ettiği düzeltilmiş tezini enstitüye bildirilen sınav tarihi ve yerinde aynı jüri önünde yeniden savunur.

(8) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrencinin, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla anabilim/anasanat dalı kuruluna bir dilekçe ile talepte bulunması halinde kendisine ilgili EYK tarafından uygun görülmesi durumunda tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

İlişik Kesme

MADDE 51- (1) Tezli yüksek lisans programlarında;

a) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili/kredisiz derslerini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde ilgili programın öngördüğü en az AGNO'yu sağlayamayan,

b) Azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin ilişkisi kesilir.

(2) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Öğrenim Süresi

MADDE 52- (1) Tezsiz yüksek lisans programında, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın öğretim süresi en az iki en fazla üç yarıyıldır.

(2) Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

Tezsiz Yüksek Lisans Programına Başvuru

MADDE 53- (1) Tezsiz Yüksek Lisans programına başvuracak adaylardan aranacak şartlar.

a) Bir lisans diplomasına sahip veya o dönem sonunda lisans mezunu olabilecek durumda olmak,

b) Tezsiz Yüksek Lisans programına başvuruda ALES puanı istenip istenmeyeceğine ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ile ilgili enstitü kurulu karar verir. ALES puanının istenmesi durumunda, başvurduğu puan türünde, 55 puandan az olmamak üzere senato tarafından ilgili program için belirlenecek ALES puanına sahip olmak veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucunu elde etmiş olmak,

c) Türkçe tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularda yabancı dil belgesi aranmaz.

ç) Yabancı dilde öğrenim yapılan Tezsiz programlara başvuru için,10. maddede tanımlı yabancı dil şartının sağlandığını gösterir sınav sonuç belgesine sahip olmak gereklidir.

Tezsiz Yüksek Lisans Başvurularının Değerlendirmesi

MADDE 54- (1) Tezsiz yüksek lisans programlarında genel başarı notu, ALES puanının %70'i ve lisans AGNO'sunun %30'u, ALES puanı istenmeyen programlar için lisans AGNO'su dikkate alınarak hesaplanır.

(2) Bir adayın lisansüstü giriş sınavında başarılı sayılabilmesi için genel başarı notunun tezsiz yüksek lisans programları için en az 50/100 olması gerekir.

Dersler

MADDE 55- (1) Program toplam otuz krediden ve 90 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, en az on ders, bir Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi ile dönem projesi dersinden oluşur.

(2) Öğrenci, dönem projesi dersine en erken ikinci yarıyılıda kayıt yaptırmak ve o yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Yabancı dilde eğitim veren programlara kayıtlı olan öğrenciler tüm derslerini ilgili programın eğitim dilinde almaları gerekmektedir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanmaz.

Dönem Projesi

MADDE 56- (1) Dönem projesi, ilgili Enstitü Kurulu tarafından belirlenen Dönem Projesi Uygulama Esaslarına göre yürütülür.

(2) Dönem projesi dersi yarıyıllar dışında açılmaz.

İlişik Kesme

MADDE 57- (1) Tezsiz yüksek lisans programlarında üç yarıyıl sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin ilişiği kesilir.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora/Sanatta Yeterlik Programı

Öğrenim Süresi

MADDE 58- (1) Doktora/Sanatta yeterlik programında, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırmayıp yapmadığına bakılmaksızın öğrenim süresi;

- Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en az sekiz en fazla on iki yarıyıl,
- Lisans derecesi ile (bütünleşik) kabul edilenler için en az on en fazla on dört yarıyıldır.

Doktora/Sanatta Yeterlik Programına Başvuru

MADDE 59- (1) Doktora/Sanatta yeterlik programlarına;

a) Tezli yüksek lisans derecesi başvuran adaylardan; bir tezli yüksek lisans diploması sahibi veya o dönem sonunda yüksek lisans mezunu olabilecek durumda veya hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi almış ve başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla senato tarafından belirlenecek ALES puanı veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucunu elde etmiş olmak,

b) Lisans derecesiyle (bütünleşik) başvuran adaylardan; bir lisans diploması sahibi veya o dönem sonunda lisans mezunu olabilecek durumda ve lisans mezuniyet not ortalamalarının 3.00/4.00 veya muadili bir puana ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla senato tarafından belirlenecek ALES puanı veya Yükseköğretim Kurulu tarafından ALES taban puanına karşılık gösterilen GMAT veya GRE sınav sonucunu elde etmiş olmak,

c) Programa kabulde, ALES puanı yanı sıra yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu ile lisans derecesiyle başvuranlar için lisans AGNO'sunun, yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için lisans ve/veya yüksek lisans AGNO'sunun en az %25 olmak üzere hangi ağırlıkla genel başarı değerlendirilmesine alınacağı anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü, ilgili Enstitü Kurulu kararı ve senatonun onayı ile belirlenir.

ç) İngilizce veya anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü ve ilgili Enstitü Kurulunun kararı ile ilgili lisansüstü programı için onaylanan yabancı dillerden birinden Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından muadil bir puan almış olmak.

Doktora/Sanatta Yeterlik Başvuruların Değerlendirmesi

MADDE 60- (1) Doktora/sanatta yeterlik programları için başvuran bütün adayların genel başarı notu, ALES puanının %50'si, lisans ve/veya yüksek lisans AGNO'sunun %25'i ve giriş sınavı notunu %25'i dikkate alınarak hesaplanır.

(2) Giriş sınavı yazılı ya da yazılı ve sözlü şeklinde yapılır. Bilim sınavının yazılı ve sözlü yapılması durumunda yazılı sınavının giriş sınav notu üzerindeki ağırlığı en az %60 olmak zorundadır.

(3) Sanat ve Tasarım Fakültesinin enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

(4) Doktora/Sanatta Yeterlik programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı istenmediği durumlarda genel değerlendirme sisteminde lisans AGNO ve giriş sınavı başarı notunun yüzdeler etkisi, ilgili ASK görüşü, ilgili Enstitü Kurulunun onayı ile Senato tarafından belirlenir.

(5) Bir adayın lisansüstü giriş sınavında başarılı sayılabilmesi için genel başarı notunun doktora/sanatta yeterlik programları için en az 70/100 olması gerekir.

Dersler

MADDE 61- (1) Program,

a) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla, en az yedi ders, bir Seminer, bir Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından,

b) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam kırk iki krediden az olmamak koşuluyla, en az on dört ders, bir Seminer, bir Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

(2) Doktora programında bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla;

a) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az 240 AKTS kredisinden,

b) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(4) Kredili olan Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersini Üniversitemiz Lisansüstü programlarından almış olan öğrencilerin bu dersi intibak ettirilir.

(5) Yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders, yüksek lisans/lisans öğrenimi sırasında alınmamış ve üniversitenin öğretim programlarında açılmamış olması kaydıyla, diğer yükseköğretim kurumlarında verilen lisansüstü derslerinden seçilebilir. Bu dersler ilgili anabilim/anasanat dalının tanımlamış olduğu seçmeli ders yüküne sayılır.

(6) Öğrenci doktora öğrenimi süresince toplam derslerden en az ikisini ilgili anabilim/anasanat dalının tanımlamış olduğu zorunlu derslerden almalıdır.

(7) Yabancı dilde eğitim veren programlara kayıtlı olan öğrenciler tüm derslerini ilgili programın eğitim dilinde almalıdırlar.

Yeterlik Sınavı

MADDE 62- (1) Yeterlik sınavı, kredili/kredisiz derslerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığını ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Yeterlik sınavları ilgili EYK kararı ile belirlenen takvime göre güz ve bahar yarıyıllarında olmak üzere yılda 2 defa yapılır.

(3) Yeterlik sınavları, doktora/sanatta yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür.

(4) Programın öngördüğü ders/kredi koşullarını sağlayan;

a) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler, en geç beşinci yarıyıl sonuna kadar,

b) Lisans derecesi (bütünleşik) ile kabul edilmiş öğrenciler, en geç yedinci yarıyıl sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(5) Sınava girmeyen öğrenci başarısız sayılır.

(6) Yeterlik sınavına girmeyen veya başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır. Yeterlik sınavında ikinci kez başarısız olan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(7) Öğrenci yeterlik sınavı için başvurusunu otomasyon sistemi üzerinden yapar. Sınava gireceklerin listesini ilgili Enstitü, anabilim/anasanat dalı başkanlığına bildirir.

(8) Yeterlik sınavları öğretim elemanları, lisansüstü öğrencilerin ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(9) Yeterlik sınavı, yazılı sınav ve sözlü sınav olmak üzere iki bölümden oluşur.

(10) Yazılı sınav, yeterlik yazılı sınav jürisi tarafından iki aşamada yapılır.

a) I. aşama yeterlik yazılı sınavı, anabilim/anasanat dallarının lisans ve yüksek lisans düzeyindeki derslerini kapsar.

b) II. aşama yeterlik yazılı sınavı ise öğrencinin seçeceği ve anabilim/anasanat dalı bünyesinde oluşturulan program için tanımlanan lisansüstü düzeyindeki dersleri kapsar.

c) Lisans programı olmayan disiplinler arası programlar için yeterlik yazılı sınavı yalnızca II. aşama yeterlik yazılı sınavından oluşur.

ç) Sınav süresi en fazla 120 dakikadır.

(11) Öğrenci yeterlik yazılı sınavlarının her aşamasından en az 70/100 puan almalıdır.

(12) Yeterlik yazılı sınavının tüm sınav içindeki ağırlığı %50, yeterlik sözlü sınavının tüm sınav içindeki ağırlığı %50'dir. Yeterlik yazılı ve sözlü sınav ortalaması en az 70/100 puan olmalıdır.

(13) Herhangi bir aşama veya yeterlik sınavı ortalama puan koşullarını sağlayamayan öğrenci yeterlikden başarısız sayılır ve bir sonraki sınav döneminde yeniden sınava başvurur ve başarısız olduğu aşamadan sınava tabii tutulur.

(14) Sınav evrakları yeterlik sözlü sınavını takip eden üç iş günü içinde anabilim/anasanat dalı tarafından, tutanakla ilgili enstitüye iletilir.

(15) Sınavlar en fazla iki hafta içerisinde doktora/sanatta yeterlik komitesinin ilan ettiği saat ve yerde yapılır.

(16) Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesindeki anabilimdalı/anasanat dalları için yeterlik yazılı sınavı tek aşamalı yapılır.

Tez İzleme Komitesi (TİK)

MADDE 63- (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın önerisi, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve ilgili EYK kararı ile en geç bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka, enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır.

(3) İkinci (eş) tez danışmanının atanması durumunda ikinci (eş) tez danışmanı dilerse üye haklarına sahip olmaksızın komite toplantılarına katılabilir.

(4) Enstitü anabilim/anasanat dalı başkanının önerisi ve EYK'nin kararı ile komite üyelerinde değişiklik yapılabilir.

Tez Önerisi Savunması

MADDE 64- (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini yazılı olarak savunma tarihinden on beş gün önce tez izleme komitesine sunar ve tüm üyelerinin hazır bulunduğu komite önünde sözlü olarak savunur.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) İkinci kez tez öneri sınavına girecek olan öğrenci, programa aynı danışmanla devam etmek isterse üç ay içinde, danışmanını ve tez konusunu değiştirmek isterse altı ay içinde yeniden tez önerisi savunmasına alınır. Danışmanın ve tez konusunun değişmesi durumunda yeni bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(4) Süresi içerisinde tez önerisini yazılı olarak vermeyen, savunma yapmayan veya tez önerisi reddedilen öğrenci, tez önerisi savunmasından başarısız sayılır.

(5) Tez öneri aşamasında iki defa üst üste başarısız bulunan öğrencinin ilişkisi kesilir.

Tez İzleme Raporu

MADDE 65- (1) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, yılda iki kez (Mayıs-Haziran ve Kasım-Aralık ayları arasında) toplanmak zorundadır.

(2) Tez izleme komite toplantılarını, tez danışmanı organize eder.

(3) Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine tez çalışmasının gelişimi ile ilgili yazılı bir rapor sunar ve bu raporu tüm üyelerinin hazır bulunduğu tez izleme komitesi toplantılarında sözlü olarak savunur. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Değerlendirme, öğrenci raporu ve bir tutanakla anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile ilgili enstitü müdürlüğüne iletilir.

(4) Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin ilişkisi kesilir.

Yayın Şartı

MADDE 66- (1) Doktora/sanatta yeterlik öğrencilerinin mezuniyetinin gerçekleşmesi için tezden üretilmiş ve danışmanı ile birlikte yapılmış çalışmalarının aşağıdaki şartların her ikisini de sağlaması gereklidir:

Fen Bilimleri Enstitüsünde;

a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunum yapmış olması,
b) YTÜ-AYDEK tarafından ilgili alanda belirlenen indeksler kapsamındaki dergide yayınlanmış veya yayına kabul edilmiş en az bir makalesinin olması.

Sosyal Bilimleri Enstitüsünde;

a) Ulusal/uluslararası hakemli etkinliklerde sözlü sunum yapmış olması,
b) Ulusal/uluslararası hakemli dergide yayınlanmış veya yayına kabul edilmiş en az bir makalesinin olması.

Doktora Tez Jürisi

MADDE 67- (1) Doktora tez jürisi, danışman ile anabilim/anasanat dalı başkanının görüşü ve EYK kararı ile belirlenir.

(2) Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi, diğer yükseköğretim kurumlarından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. EYK, ayrıca birisi Üniversiteden, diğeri ise farklı bir yükseköğretim kurumuna mensup öğretim üyelerinden olmak üzere en az iki yedek üye seçer.

(3) İkinci (eş) danışman varsa, oy hakkı olmaksızın doktora tez jürisinde yer alabilir.

(4) Haklı ve geçerli mazeretleri nedeniyle jüriye katılmayacak olan üyeler katılmama gerekçelerini tezi teslim aldıkları tarihten itibaren en geç bir hafta içinde yazılı olarak ilgili enstitü müdürlüğüne bildirirler. Mazereti kabul edilen jüri üyesinin yerine uygun yedek üye jüriye asıl üye olarak atanır.

Doktora Tezinin Sonuçlanması

MADDE 68- (1) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için en az üç tez izleme raporu sunulması gerekir.

(2) Öğrenci, tez yazım esaslarına uygun şekilde hazırladığı tezini, tezden üretilmiş yayınlarını ve danışmanının tezin savunabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte ilgili enstitüye teslim eder.

(3) Enstitü tezi, tezden üretilen yayınları öğrenci aracılığı ile jüri üyelerine iletir.

(4) Doktora tez savunma sınavının ne zaman yapılacağı danışmanın önerisi gözetilerek ilgili enstitü müdürlüğüne belirlenir ve doktora tez jüri üyelerine yazılı olarak bildirilir.

(5) Tez savunma sınav tarih ve zamanı anabilim/anasanat dalı tarafından ilan edilerek herkese duyurulur.

(6) Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve doktora tez jürilerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez ilgili EYK'na gönderilir.

(7) Tez, doktora tez jürisi belirlendiği tarihten itibaren en geç bir hafta içerisinde üyelere tutanak ile teslim edilmek zorundadır. Sınav, teslim tarihinden itibaren en erken 15 gün ve en geç bir ay içinde enstitülerin uygun göreceği sınav salonlarında yapılır.

(8) Tez savunma sınavı bir ay içerisinde yapılmazsa, ilgili enstitünün onayı ile yedek jüri üyelerinin katılımı sağlanır ve ilk bir ayı takip eden iki hafta içinde tez sınavı yapılır.

(9) Tez sınavı en az 60 dakika olup tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümlerinden oluşur. Karar aşamasında öğrencinin ve dinleyicilerin dışarı çıkması gerekmektedir.

(10) Jüri üyeleri, tezi bilimsel ve biçimsel yönden, tez ile birlikte sunulan yayınları ise tez çalışmasından üretilip üretilmediği açısından inceleyerek gerekli kişisel raporlarını hazırlar.

(11) Toplantının ilk bölümünde yayınların tez çalışmasından üretilmediğinin oy çokluğu/oybirliği ile tespiti durumunda öğrenci tez savunma sınavına alınmaz ve bu durum bir tutanakla anabilim/sanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitü müdürlüğüne iletilerek sınav sonlandırılır.

(12) Yayınların tez çalışmasından üretildiğinin oy çokluğu/oy birliği ile tespiti durumunda öğrenci tez savunma sınavına alınır ve tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşan ikinci bölümüne geçilir.

(13) Tez savunma sınavından sonra, jüri tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul, ret veya düzeltme kararı verir ve bunu bir tutanakla belgeler. Tezin oy çokluğuyla kabul edilmesi durumunda ret oyu veren jüri üyesi(leri) tarafından görüşleri içeren gerekçeli bir rapor hazırlanır.

(14) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gereğini yaparak danışmanının tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşüyle birlikte enstitüye tekrar tezini teslim eder. Yeniden teslimden sonraki süreç izlenir.

(15) Tez hakkında oy çokluğu veya oy birliğiyle kabul veya ret kararı verilir. Jüri tarafından hazırlanan kişisel raporlar ve ortak tutanak, tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca ilgili enstitü müdürlüğüne gönderilir.

(16) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin üniversiteyle ilişkisi kesilir.

Tezin Son Teslimi

MADDE 69- (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin yazım kurallarına uygun olup olmadığını ilgili enstitüye kontrol ettirir.

(2) Tezi yazım kuralları kontrolünden geçen öğrenci, tezin istenilen sayıda nüshasını danışmanına ve jüri üyelerine imzalatır ve mezuniyet işlemlerinin yapılabilmesi için ilgili enstitüye teslim eder.

İlişik Kesme

MADDE 70- (1) Doktora programına;

a) Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilip, derslerini dört yarıyıl ve tezini on ikinci yarıyıl sonunda,

b) Lisans derecesi ile kabul edilip, derslerini altı yarıyıl ve tezini on dört yarıyıl sonunda tamamlayamayan,

c) Doktora Yeterlik Sınavında iki kez başarısız olan,

ç) Tez öneri aşamasında iki defa üst üste başarısız bulunan,

d) Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan,

e) Tezi başarısız bulunarak reddedilen,

öğrencilerin ilişkisi kesilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer Hükümler

MADDE 71- (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Esaslarda Hükmü Bulunmayan Haller

MADDE 72- (1) Bu esaslarda bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri, Enstitü Kurulu ve EYK kararları uygulanır.

Geçici Maddeler

MADDE 73- (1) 03.11.2016 tarih ve 2016/04-07 sayılı YTÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin kabul edildiği tarihten önce herhangi bir lisansüstü programına kayıt yaptırmış öğrencilere, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 21.12.2016 tarihten itibaren, ilgili lisansüstü programı için, bir kereye mahsus olmak üzere, tanımlı azami süre kadar ek süre verilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 06/02/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

(2) 2016-2017 Güz yarıyılı öncesinde kayıt yaptırmış öğrenciler, bu dönemden başlamak üzere yüksek lisans öğrenimi için üç dönem ve doktora öğrenimi için beş dönemlik süre sonuna kadar mevcut YÖK ve YTÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine aykırı olmayan hususlarda önceki senato esaslarına tabidir.

Yürürlükten kaldırılan esaslar

MADDE 74- (1) 18.12.2014 tarih ve 2014/06-35 sayılı YTÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Senato Esasları yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 75- (1) Bu Senato Esasları kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 76- (1) Bu Senato Esasları Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.